

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

факультет управління та захисту населення

(назва факультету/підрозділу)

кафедра психології діяльності в особливих умовах

(назва кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи Паблік Рілейшнз»

циклу загальної обов'язкової підготовки

(загальної/професійної, обов'язкової/вибіркової)

за освітньо-професійними програмами «Екстремальна та кризова психологія», «Робота з персоналом»

підготовки магістра

у галузі знань 05 «Поведінкові науки»

за спеціальністю 053 «Екстремальна та кризова психологія»

заочна форма навчання

мова навчання українська

Рекомендовано кафедрою
психології діяльності в особливих
умовах на 2024–2025 навчальний рік.
Протокол від 29 серпня 2024 року
№ 1

Силабус розроблений відповідно до робочої програми обов'язкового загального освітнього компонента «Основи Паблік Рілейшнз»

2024 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Паблік Рілейшнз є теоретичною дисципліною і водночас практикою, затребуваною в глобальному світі. Соціально-ігрові техніки, інформаційні технології та підприємницька конкуренція визначають застосування знань і навиків у сфері роботи з громадськістю, узгодження інтересів і розв'язання протиріч. Різноманіття комунікативних процесів у соціумі є предметом не тільки традиційних соціальних і поведінкових наук, а й усучаснених трендів порядкування комунікацією, які несуть у собі Паблік Рілейшнз.

Специфіка дисципліни інтегрує гуманітарне знання, в тому числі нові набірочки психологічних наук, у комплексну діяльність з вибудовування та кваліфікованої реалізації громадських зносин. Відтак навчальний курс основ Паблік Рілейшнз потенціює професійну підготовку психолога, допомагаючи аналізувати, встановлювати та підтримувати професійно важливі комунікації, забезпечувати порозуміння, контакти між людьми, інституціями та групами в соціумі.

Очікуваний результат освоєння даної навчальної дисципліни полягає в опануванні та застосуванні оптимальних способів зв'язків з громадськістю, досвіду спеціалістів з PR, креативного вирішення різноманітних, у тому числі суперечних, комунікативних диспозицій. Пізнавальна активність аудиторії є важливою для відпрацювання практичного змісту дисципліни, передбаченого у формах семінарських занять і самостійної роботи, для якої розроблено за програмою дисципліни спеціальний практикум. Для підсумкового контролю програмою курсу передбачено проведення диференційованого заліку.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Рябініна Олена Володимирівна, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, доктор філософських наук, професор
Контактна інформація	Телефон – (066) 133-65-85
E-mail	evryabinina@gmail.com
Наукові інтереси	1) специфіка духовно-теоретичного досвіду; 2) пост-цифрові арт-практики
Професійні здібності	відповідають кваліфікації доктора філософських наук, професора, посаді доцента кафедри
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Філософія. Підручник для здобувачів вищої освіти/ авт. кол. Під ред. Рябініної О.В. і Юрченко Л.І. – Х.: НУЦЗ України. – 2021. – 296 с. 2.Рябініна О.В. Психологія творчості. Теоретичні виміри. Актуальні тенденції: Навч. посібник. Х.: НУЦЗ України, 2019. – 169 с. 3.Полякова О.О., Рябініна О.В., Харламов М.І. Практикум

з Основ Паблік Рілейшнз. – Х.: НУЦЗ України, 2023. – 65с.

4. Olena Riabinina, Inna Kovalenko, Kseniia Nesterenko. Space In Music Of Electroacoustic Formation As a Phenomenon Of Collision Of Symbolic Immortality. COGITO: Multidisciplinary Research Journal. – Vol. XV, no. 2/June, 2023.– pp. 67 – 105 (*Scopus*)

5. Saienko, V., Zabiiaaka, I., Potikha, O., **Riabinina, O.**, & Mykhaliuk, A. (2023). Information Society: Educational Trends and Technical Aspects of Formation (EU Experience). *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 23(11). <https://doi.org/10.33423/jhetp.v23i11.6232> DOI: <https://doi.org/10.33423/jhetp.v23i11.6232> (*Scopus*)

6. Рябініна О.В., Коваленко І.І. Простір *HOMO VIRTUALIS* і пост-цифрова естетика музики. К.: Вісник Національної Академії керівних кадрів культури і мистецтва. 2018. Вип. 4. С. 214 – 221(*Web of Science*)

7. Ryabinina, Olena; Kovalenko, Inna y Nesterenko, Ksenia. Metamorphoses of historicity in modern culture. *Revista Notas Históricas y Geográficas*, número 26, Enero-Junio 2021. Pp. 189-207. (*Scopus & Web of Science Core Collection*)

8. Korzh-Usenko L., Kuznetsova O., Pryma V., Cheryshchuk Y., **Riabinina O.**, & Cherniakova O. (). Distance learning as an educational technology: development prospects and challenges of today . *Laplage in Journal*, 7(3B), 2021, p.518-526. <https://doi.org/10.24115/S2446-220202173B1584p.518-526> (*Web of Science Core Collection*)

9. Ryabinina, Olena; Trynyak, Maya; Kovalenko, Inna; Kalnytskyi, Eduard y Kharlamov, Mykhailo. Postdigital practice and spatial specificity of music. *Revista Inclusiones* Vol: 8 num 1 (2021): 229-240

10. Yurchenko L, **Riabinina O.**, Prykhodko T, Gontarenko L. Legal and moral basis of nature management control and nature protection activity. // Scientific and practical international conference: Public Administration in the 21st Century: Problems and Development Prospects. – 20 November 2020 – Article 11. (*Web of Science Core Collection*)

11. Onishchenko N., Perelygina L., Nazarov O., Karikov S., **Riabinina O.**, Gontarenko L. Psychological Assistance Within The Framework Of The Social Rehabilitation Process: Prospects For Recuperation And Reintegrative Outcomes(*Web of Science Core Collection*)

12. Олена Рябініна, Михайло Харламов, Сергій Каріков, Людмила Гонтаренко. До інтегральних характеристик соціальної реабілітації. З огляду на реалії війни. *Проблеми екстремальної та кризової психології* 2023. №2(6) ISSN 2786-5541. С. 96-106.

Профіль у Google Scholar:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=HdaSiYcAAAAJ>

Web of Science Researcher U – 7874 – 2018

Профіль ORCID:

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни «Основи Паблік Рілейшнз» проводяться відповідно до розкладу занять. Електронний формат розкладу (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом періоду її вивчення щопонеділка з 15.00 до 16.00. За потреби час додаткової консультації здобувачів освіти погоджується з викладачем.

Мета навчальної дисципліни: «Основи Паблік Рілейшнз» – навчання здобувачів вищої освіти основам комунікації з громадськістю, засобам управління кризовими ситуаціями, способам створення позитивного іміджу, ознайомлення з досвідом організації політичних кампаній, спеціальних подій, промоушн та іншими засобами Паблік Рілейшнз.

Застосовність дисциплінарних результатів навчального курсу Основ Паблік Рілейшнз у вивченні низки професійних дисциплін характеризує його як інструмент опанування професійно значимих комунікацій.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	обов'язкова загальна
Рік підготовки	1-й
Семестр	1-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	8
- практичні заняття (годин)	-
- семінарські заняття (годин)	2
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсова робота (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	78
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль	2 (диференційований залік)

Передумови для вивчення дисципліни

Вивченню дисципліни «Основи Паблік Рілейшнз» передують навчання з

соціальних і гуманітарних та психологічних дисциплін першого рівня вищої освіти.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Основи Паблік Рілейшнз» повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПР
Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій	ПР1.
Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість	ПР6.
Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності	ПР9.

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	ПК
Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ЗК 4.
Цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.	ЗК 5
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	ЗК 6
Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	ЗК 9

Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1.1. Сутність та зміст Паблік Рілейшнз. Історія становлення та розвитку Паблік Рілейшнз як теоретичної дисципліни та практичної діяльності

Тема 1.2. Громадськість та суспільна думка в сфері Паблік Рілейшнз.

Тема 1.3. Комунікація і її вплив на громадськість

Тема 1.4. Паблік Рілейшнз в кризових ситуаціях.

МОДУЛЬ 2

Тема 2.1. Створення іміджу.

Тема 2.2. Політичний Паблік Рілейшнз.

Тема 2.3. Організація спеціальних подій.

Тема 2.4. "Чорний" Паблік Рілейшнз.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма навчання					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контрольна робота	
Модуль 1.						
Тема 1.1.	11	1			10	
Тема 1.2.	11	1			10	
Тема 1.3.	11	1			10	
Тема 1.4.	11	1			10	
Разом за модулем 1	44	4			40	
Модуль 2						
Тема 2.1.	10	1			9	
Тема 2.2.	10	1			9	
Тема 2.3.	10	1			9	
Тема 2.4.	13	1	2		11	
Разом за модулем 2	44	4	2		38	
Залік	2					2
Всього	90	8	2		78	2

Теми семінарських занять (у разі потреби)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність та зміст Паблік Рілейшнз.	2
	Разом	2

Теми практичних занять – не передбачено планом

Теми лабораторних занять – не передбачено планом

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Здобувач узгоджує з викладачем тему «кейсу» з піару, який вивчає та аналізує з подальшим викладом на семінарському занятті з навчальною презентацією.

Приклади тем:

Діяльність Ф.Бернайза

Піар компанії Гербалайф: правда і домисли, користь і шкода

Фешн-блог як піар-кампанія

Імідж діяча. Спроба психологічного портрету (за вибором)

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується в таких формах: лекції, семінарське заняття, індивідуальні письмові завдання у формі есе або рефератів, консультації, форма контролю – диференційований залік; самостійна робота.

Методи навчання:

Лекції: пояснювально-ілюстративний, прийоми проблемного викладу – з застосуванням відеоряду за посередництвом технічних засобів навчання (презентація, науково-просвітній фільм, аудіо-матеріали);

Семінар: методи і прийоми проблемного навчання: проблемна бесіда, евристична бесіда, частково-пошуковий, академічна дискусія, презентація і захист розроблених положень у формі доповіді, рольова гра.

Контрольні заходи: використання елементів *проблемних* (евристична бесіда) та *інноваційних* методів:

1) диференційований залік: електронна презентація і виклад змісту виконаного індивідуально-творчого завдання, виклад положень навчальної дисципліни за заліковими питаннями.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Оцінюються результати навчання, показані у таких формах:

- участь у семінарах (доповіді, дискусійні виступи, презентації);
- відповіді на питання навчального курсу;
- виконання та захист есе, рефератів.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного та підсумкового контролю успішності з навчальної дисципліни «Основи Паблік Рілейшнз»:

Поточний контроль успішності проводиться на семінарських заняттях у вищезазначених формах демонстрації її рівня здобувачами.

Поточний контроль проводиться наступними способами:

- усне опитування;
- академічна дискусія;
- доповіді та презентації.

Модульний контроль є інтегральна форма оцінювання успішності, яка поєднує всі показники роботи здобувача освіти з відповідною оцінкою по стобальній шкалі. Отже, **оцінка за модуль** враховує всі форми активності здобувачів та їх академічної звітності.

З навчальної дисципліни «Основи Паблік Рілейшнз» форма **підсумкового контролю** – диференційований залік. Оцінка результатів

навчання включає сумарні за роботу на семінарському занятті, оцінки за складання модулів (у формі відповідних питань письмової контрольної роботи), індивідуальних завдань, а також фактичний рівень знань, виявлених фронтальним опитуванням.

Заочна форма навчання і пов'язаний з нею оповідно-теоретичний стиль дидактичного процесу визначає доцільність оцінювання не тільки доповіді на семінарі, а й також пізнавальної активності і знань виявлених при закріпленні пройденого матеріалу – на лекціях.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	4	2	8
	семінарські заняття			
	модульний контроль *			20
Індивідуальна самостійна робота				12
Разом за модуль 1				40
Модуль 2	лекції	4	2	8
	семінарські заняття	1	2	2
	модульний контроль			20
Індивідуальна самостійна робота				10
Разом за модуль 2				40
Разом за поточний контроль				80
II. Підсумковий контроль (диференційований залік)				20
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

*Примітка. Оцінка за модуль включає питання, відповіді на які надані в письмовій контрольній роботі

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів

- на семінарському занятті:

Питомий внесок семінарського заняття становить 5 % від суми балів за модуль. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки та активності здобувача вищої освіти на занятті.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється від 0 до 100 % від показника максимального балу за кожне семінарське заняття):

2 бали – здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, аргументує судження, наводить приклади;

1 бал – здобувач виявляє часткове/формальне знання, відповідь нечітка;

0 балів – здобувач утруднюється відповісти, знання не виявлені.

- **на лекції**

- 2 бали – здобувач володіє навчальним матеріалом, аргументує судження, наводить приклади;

- 1 бал – здобувач виявляє часткове/формальне знання, відповідь нечітка;

- 0 балів – здобувач утруднюється відповісти, знання не виявлені.

Викладач оцінює повноту і послідовність відповіді, вміння працювати з текстами філософії та рівень загально-навчальних умінь.

Критерії оцінювання знань здобувачів при модульному контролі:

20-18 балів – відповіді продуктивні (синтетичні судження), з прикладами та посиланнями на літературу;

15 балів – відповіді репродуктивні (аналітичні судження), не відсилають до літератури з теми, приклади шаблонні;

12 – відповіді формальні, можливі пробіли, приклади запозичені;

10 – відповіді з фактичними/логічними заблудженнями, вимога розкрити на прикладах матеріал утруднює;

8 балів – відповіді зверхні, часткові, без теоретизування/підмінене побутовою риторикою;

5 балів – відповідь на 1 пункт запозичена з джерел і без прикладів;

0 балів – відповіді відсутні або цілковито неспроможні.

Підсумковий контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів (диференційований залік):

Характеризуючи роль представленої здобувачем презентації як критерію оцінювання, слід звернути увагу на важливість самостійних формулювань, які виносяться на обговорення (дискутуються) і потребують ясності й чіткості.

Індивідуальні завдання – реферативного типу роботи з презентаціями з обов'язковим захистом. **Результати цієї роботи здобувач доповідає під час складання диференційованого заліку.**

Критерії оцінювання індивідуальних завдань:

20 балів – вичерпно опрацьований кейс з прикладами та посиланнями на літературу, презентація унаочнює самостійні формулювання;

16 – матеріали не відсилають до літератури з теми, приклади шаблонні, презентація з скопійованим текстом;

12 балів – виконання формальне, приклади запозичені, презентація складається з картинок і декларативних тверджень;

10 балів – малоінформативний виступ, вимога розкрити на прикладах матеріал утруднює, презентація має вигляд ілюстрації;

8 балів – положення зверхні, часткові, без теоретизування/підмінене побутовою риторикою, презентація підготовлена формально;

5 балів – відповідь недостатня без презентації;

0 балів – відповіді відсутні або цілковито неспроможні.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка виявляє вміння оперувати навчальним матеріалом. Викладач оцінює рівень загально-навчальних умінь і професійної спроможності здобувача.

Крім доповіді з презентацією, здобувач освіти має відповісти на одне з питань, наведених нижче у переліку.

Оцінювання проводиться за такими критеріями:

20 балів – володіє матеріалом упевнено, спирається на літературу та на приклади діяльності установ, організацій, суб'єктів підприємництва;

15 балів – доповідає формально, матеріал загалом знає, рекомендовану літературу може наводити за пропозицією викладача;

10 балів – доповідь неповна, містить помилки, літературу знає слабо;

5 балів – доповідь недостатня, нечітка, з серйозними недоліками;

0 балів – здобувач неспроможний до відповіді.

Перелік питань для підготовки до диференційованого заліку:

1. Визначення Паблік Рілейшнз.
2. Принципи та функції Паблік Рілейшнз.
3. Вимоги до особистих якостей спеціалістів з Паблік Рілейшнз.
4. Історія Паблік Рілейшнз: від прадавніх часів до становлення як теоретичної та практичної дисципліни.
5. Організація діяльності Паблік Рілейшнз.
6. Теоретичні основи діяльності в сфері Паблік Рілейшнз.
7. Поняття громадськості.
8. Типологія груп громадськості.
9. Підходи до визначення цільових груп громадськості.
10. Сутність суспільної думки.
11. Вивчення суспільної думки
12. Принципи роботи з основними групами громадськості.
13. Основні засоби розповсюдження ПІаРу.
14. Основи комунікації.
15. Види комунікації.
16. Засоби масової інформації і їх види.
17. Відносини із засобами масової інформації в сфері ПР.
18. Вплив на громадськість.
19. Паблік Рілейшнз як комунікативна дисципліна.
20. Поняття комунікативного простору.
21. Визначення кризи.
22. Типологія кризи.
23. Керування ситуацією з метою запобігання кризи.
24. Керування в умовах кризи.
25. Комунікація в кризових ситуаціях.
26. Досягнення атракції в ПІаР-акціях у кризових ситуаціях.

27. Безконфліктна поведінка.
28. Імідж і його природа.
29. Різновиди іміджів
30. Внутрішня громадськість і імідж організації
31. PR-реклама іміджу
32. Роль внутрішньої та зовнішньої громадськості у сприйнятті іміджу організації.
33. Реклама іміджу організації.
34. Типи масових кампаній, їх принципи та елементи.
35. Особливості передвиборчої кампанії. Кандидат та його підготовка до передвиборчої кампанії.
36. Штатний персонал передвиборчої кампанії.
37. Активізація явки виборців на вибори.
38. Політичний маркетинг у виборчих кампаніях.
39. Формування іміджу кандидата.
40. Сутність спеціальних подій.
41. Різновиди спеціальних подій та особливості підготовки до них.
42. Організація спеціальних подій в сфері шоу-бізнесу.
43. Організація спеціальних подій у фінансовій сфері.
44. Маніпуляція думкою виборців.
45. «Чорні» політтехнології.
46. Поводження кандидатів під час передвиборчих перегонів.
47. Дискредитація суперників.
48. Дезінформація та її носії.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. У пріоритеті високий рівень пізнавальної активності та культури мислення, внутрішня мотивація, спроможність до світоглядної позиції, академічна коректність.
2. Від здобувачів освіти вимагається підготовленість до семінарських занять з опрацюванням літератури, якісне і своєчасне виконання завдань.
3. Спільнота поцінує культуру поведінки та повагу до іншої думки, що має відобразитись у поведженні здобувачів і відповідає політиці НУЦЗ України щодо академічної доброчесності.
4. Використання мобільних пристроїв на заняттях з дозволу викладача для забезпечення цифрових технологій навчання (тестів у системі OpenTest2, MentiMeter, демонстрації презентацій, входу за посиланням у вказані викладачем електронні документи, і т.ін.).
5. Здобувач освіти має право дізнатися у викладача бальні оцінки своєї успішності й вести паралельний моніторинг накопичуваних балів. Зворотний зв'язок, наданий викладачеві, доцільний також у формі відгуку здобувача про якість викладання і застосовність знань. Викликають інтерес і враховуються побажання й пропозиції здобувачів щодо тематичного наповнення навчання, технологій і форм подачі навчального контенту.

6. Здобувачі повинні дотримуватися академічної доброчесності. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються роботи, що містять не менше 50 % оригінального тексту при перевірці на академічний плагіат.

7. На заняттях здобувачі вищої освіти мають дотримуватися заходів безпеки воєнного стану відповідно до чинного законодавства.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Березнеко, В. В. Соціальні комунікації в контексті становлення громадянського суспільства в Україні / В. В. Березнеко // Держава та регіони. Серія Державне управління. – 2009. – № 1. – С. 17-20.
2. Братко, О. С. Паблік-рілейшнз (зв'язки з громадкістю) / О. С. Братко // Маркетингова політика комунікацій : навчальний посібник / О. С. Братко. – Тернополь : Карт-бланш, 2006. – С. 190-224.
3. Владимирська, Г. О. Паблік рілейшнз-створення іміджу / Г. О. Владимирська, П. О. Владимирський // Реклама : навчальний посібник / Г. О. Владимирська, П. О. Владимирський. – К. : Кондор, 2006. – С. 86-108.
4. Гаман, Т. В. Роль і значення зв'язків з громадськістю у формуванні позитивного іміджу органів державної влади / Т. В. Гаман, О. А. Андрійчук // Університетські наукові записки. – 2011. – № 4. – С. 408-416.
5. Мойсеєв В.А. Паблік рілейшнз: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2007. – 226с.
6. Полякова О.О. Масовізація як ідентифікаційний маркер новітнього етапу соціокультурного буття // The Role of Science in Society sustainable Development. Katowice: Katowice School of Technology, 2020. – 243 с.
7. Полякова О.О. Основи Паблік Рілейшнз: Курс лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2017. – 109 с
8. Полякова О.О., Рябініна О.В., Харламов М.І. Практикум з Основ Паблік Рілейшнз: Практикум. – Х.: НУЦЗУ, 2023. – 63 с.
9. Почепцов, Г. Г. Паблік рілейшнз : навчальний посібник / Г. Г. Почепцов. – 2-ге вид., випр. і допов. – К. : Знання, 2004. – 373 с.
10. Освітньо-професійна програма «Робота з персоналом».

Інформаційні ресурси

1. Медіаресурс Social. URL: <http://www.social.org.ua/>
2. Інтернет-портал “ProPR”: <http://propr.com.ua/ru/newspr/ukraine>.
3. Міжнародний інтернет-портал про новини зі сфери ПР-технологій: <https://www.provokemedia.com/ranking-and-data/global-pr-agency-rankings/2020-pr-agency-rankings/top-250>

4. Сайт найуспішнішого за рейтингом 2021 ПР-агенства у світі:
<https://www.edelman.com/>
5. UniCheck онлайн сервіс для перевірки на анти плагіат. Офіційний сайт.
URL: <https://unicheck.com/uk-ua>.

Розробник:

доцент кафедри
психології діяльності в особливих умовах
доктор філософських наук, професор

_____

Олена РЯБІНІНА